

A könyvtár-kiállítás egyébként a 11 emeletes Coliseum nevű épület első emeletén nyer elhelyezést. Ebbe a belső tartó oszlopok nélküli magas épületbe üvegburkolatu felvonó berendezés viszi a látogatókat a kiállítás területéről. A felvonóberendezésből kiszállva közvetlenül a "XXI. század könyvtárába" lépnek az érdeklődők.

***

Az utolsó cikk arról az előzetes New York-i bemutatóról számol be, amelynek során a meghívott közönség az UNIVAC egyik olyan berendezését (UNIVAC Solid-State 90 Magnetic Tape Computing System) ismerhette meg működés közben, amely a "XXI. század könyvtára" keretében kerül kiállításra.

A szóban forgó berendezés emlékezet-szerkezetében a Mortimer kiadásában megjelent Great books of the Western World (Nyugat nagy könyvei) c. sorozat 102 gondolat-köréből hatot programoztak. Ez annyit jelent, hogy a gép 74 szerző (-Homérosztól Rabelais-n át Freud-ig és Marx-ig a legkülönbözőbb gondolkodók, írók, tudósok szerepelnek benne-) hat elvont tárgyra (-isten, család, büntetés, boldogság, szabadság és ember-) vonatkozó gondolatát tudja - kérdésenként kb. egy perc leforgása alatt - az érdeklődővel közölni. Működtetése úgy megy végbe, hogy az olvasó kérdését behelyezi a berendezésbe, mire a gép működésbe jön s a választ nyomtatva automatikusan kiadja. A berendezés emlékezet-anyagát a vállalat a kiállítás tartama alatt - még más gondolat-körök bevonásával - tovább fogja még bővíteni.

Még két UNIVAC-berendezés fog a kiállításon szerepelni. Az egyiknek emlékezet-szerkezete 92 ország főbb adatait fogja tartalmazni s az érdeklődőnek a kívánt adatokat ugyancsak nyomtatva átadni, - a másik az olvasóra szabott olvasmány-jegyzéket fog ki nyomtatni, amennyiben ezeket az olvasó érdeklődése, kora, neme, foglalkozása, képzettsége és "hobby"-ja tekintetbe vételével állítja majd össze.

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR HOZZÁSZÓLÁSA

A PÁRIZSI KATALOGIZÁLÁSI KONFERENCIA SZABÁLYZAT-TERVEZETÉHEZ

A Párizsi Katalogizálási Konferencia szabályzat-tervezete szept. 28-án került megvitatásra az Országos Széchényi Könyvtárban. Az értekezleten egyhangu volt az a vélemény, hogy a tervezet megjelenése döntő esemény a katalogizálás történetében. Egyetértünk a konferenciát előhívó szempontokkal s örülünk, hogy a nemzetközi egységesítés ügye ekkorát lendült előre. Az a véleményünk, hogy ez az egység a mi érdekünk is. A továbbiakban a magyar címleírás szabályozásánál messzemenően a párizsi konferencia eredményeire kell támaszkodnunk, parciális szempontjainkat alá kell rendelnünk - ahol csak

lehet - a nemzetközi egység ügyének. Egyébként az OSzK Nemcsak a kitűzött célt helyesli, helyesli a választott utat is, vagyis általánosságban egyetért a Tervezetben foglaltakkal. Módosító javaslatunk a részletekre vonatkoznak.

Ezek a következők:

6.1 Bár a nemzeti könyvtár speciális feladatainak jobban megfelel az egyesített címfej melléklap sikon való érvényrejuttatása, a szabály fakultatív megfogalmazását elfogadhatónak tartjuk.

9.1 A megbeszélés résztvevői kivétel nélkül a testületi szerzőség alkalmazási körének precízebb megfogalmazása és bizonyos leszűkítése mellett foglaltak állást.

Ezért: 9.11 szabály esetében a kissé homályos és bizonytalan megfogalmazás helyett, a testületi szerzőség alá eső kiadványok "természetének" konkrétabb, a kiadványoknak a testület belső tevékenységére vonatkozó jellegének pontosabb meghatározását kérjük;

9.12 -nek pedig teljes törlését javasoljuk.

9.2 Az olyan nem testületi rendszó alatt leírt kiadványoknál, melyeknek létrejöttében a testület csak másodlagos szerepet játszik, a testületről készíten-dő melléklap kötelezővé tételével szemben az ajánlott forma látszik kívánatos-nak. A kötelező melléklap csak cimrendszó esetében lenne előírandó.

9.3 A szabály megfogalmazásában használt "kétséges esetekben", mint bizonytalan kritérium törlendő; a testületi kiadványoknál minden esetben a rendszóul nem választott cimről, testületről, vagy egyéni szerzőről melléklap készí-tendő.

10.32 Kiegészítendő a gyűjteményt alkotó további művek szerzőiről és ci-méről készíthető melléklapok ajánlásával.

10.34 Mint nem kívánatos, rendkívüli esetleges körülmény fennállásától függővé tett kivételnek a törlését javasoljuk.

10.4 A szabály nyilvánvalóan a részletekben megjelenő többkötetes mü-vek feldolgozásának egyszerűsítését célozza, praktikusabb megoldás lenne a-azonban ezekben az esetekben a cim rendszóul való elfogadása.

11.14. Bizonytalanságok, eltérő, szubjektív megítélések előtt kaput nyitó szabály, tehát mindenképpen törlendő.

11.24 A 10.34 megszüntetése esetén értelemszerűen elhagyandó.

11.4 A nem elég világosan megfogalmazott szabály - akár példák formá-jában is - további magyarázatra szorul.

11.6 Kívánatosnak tartjuk a "bizonyos másfajta" helyett egy konkrétabb típusmegjelölés alkalmazását.

12. A többtagu szerzői nevek rendszóelemének megválasztásánál a nyel-vi szempont előnyben részesítését javasoljuk. Problemaként esetleg a felszaba-dult afrikai és ázsiai országok gyakorlata jelentkezhetik.

Befejezésül ki kell emelnünk, hogy sürgős feladat a Tervezet alapján meg-felelő példatár készítése, amely a Tervezet rendjében haladva a rendkívül tömör szöveg értelmezését megkönnyitené (mindenekelőtt hazai példatár kívánatos).

~~~~~

A Konferencia által elfogadott szabályzat-tervezet hivatalos magyar szövegét a Könyvtári Figyelő 1962. 1.számának 2-8. oldalain közzöltük.